

as

Maandblad voor de
Activiteitssector

Daphne Mensink van DementTalent: **‘Mensen met dementie kunnen een belangrijke rol spelen in de maatschappij’**

CLEANTEAM POETST BUSSEN EN INFORMEERT REIZIGERS

DE ZEEHONDROBOT: HIGHTECH KNUFFELDIER VOOR DEMENTE OUDEREN

ATELIER KWIEK BRENGT KWALITEITEN VAN VRIJWILLIGERS IN KAART

COMMUNITY CARE: DWANG OF BEVRIJDING?

Jong Beleggen

Zwolse studenten en ouderen verdiepen zich in elkaars leefwereld

In Zwolle zijn 125 leerlingen van de opleiding sociaal agogisch werk van het Deltion College acht weken lang opgetrokken met bewoners van diverse woonzorgcentra. Het doel was om elkaar beter te leren kennen en vooroordelen over en weer weg te nemen. De ontmoetingen vonden plaats in het kader van het project Jong Beleggen, dat de leefwerelden van jong en oud met elkaar in contact wil brengen.

Op de kamer van mevrouw Groot (89) in woonzorgcentrum De Kievitsbloem zit haar vriendin mevrouw Hoppenbrouwers (92) op de bank. Deze middag hebben ze bezoek van Jona Sophie van der Plas en Amber Los, allebei achttien jaar en leerlingen van het Deltion College in Zwolle. Ze delen hun ervaringen met elkaar over de afgelopen acht weken dat ze met elkaar optrokken. In totaal zijn ze vier keer met elkaar op stap geweest. De twee bewoners geven aan dat ze van de uitstapjes hebben genoten. 'Het zijn schatten van meiden', zegt mevrouw Groot. 'We zijn lekker buiten geweest.' Vooral de wandeling in het bos vonden ze geweldig. 'Na afloop hebben we heerlijk koffie gedronken in het bejaardenhuis. En niet duur hoor. Voor zeven euro had ik vier kopjes koffie en vier dikke koeken.'

Geen stage

De ontmoeting maakt onderdeel uit van Jong Beleggen, een project dat vorig jaar van start is gegaan. Het project is een ontmoeting in de leefwereld van jong en oud. 'Het is een manier om studenten in contact te laten komen met ouderen', legt Cornelis Kapitein, docent sociaal-agogisch werk, uit. 'Dat is anders dan een stage, want daarin zit je in de rol van professional. Vroeger hadden we excursies maar dan is er afstand en ben je meer aapjes aan het kijken. Wanneer je je verdiept in de leefwereld van de ander, verdwijnen vooroordelen. Het beeld onder studenten over ouderen is nog altijd dat

ze klagen en dement zijn. Studenten leren op deze wijze breed te kijken en ook vanuit hun hart te werken.'

Museum

Het project is gestart met een bezoek aan museum de Fundatie Zwolle. Vijf klassen met in totaal 125 leerlingen en zo'n zestig bewoners van vijf verschillende zorginstellingen kregen een rondleiding waarbij zij samen op bijzondere wijze naar kunst hebben gekeken. Daarbij ging het om de associaties en beleving van kunst en niet om kunsthistorisch besef. Tijdens de lunch werden er koppels samengesteld van studenten en ouderen

.....
Wanneer je je in de leefwereld van de ander verdiept, verdwijnen vooroordelen
.....

Van links naar rechts: Jona Sophie van der Plas

'k hou erg van m'n tuin, de bloemen en de planten.'

mevrouw Hoppenbrouwers, mevrouw Groot en Amber Los.

en werden adressen uitgewisseld en afspraken voor vier ontmoetingen gemaakt. Cornelis Kapitein: 'Sommige ouderen zijn nog een keer naar museum de Fundatie Zwolle geweest. Zo leuk hadden ze het gevonden. Twee meisjes hebben bewoners meegenomen naar kickboksen, anderen werden rondgeleid op school. Sommige studenten hebben nog steeds contact met de ouderen. Ze hebben er een opa of oma bij.'

Leefwereld

Tijdens de ontmoetingen ging het erom dat er wederzijdse aandacht was voor elkaars leefwerelden. Van gelijkwaardigheid was zeker niet altijd sprake, geeft Jona Sophie aan. Volgens haar waren vooral de ouderen aan het woord. 'Wij hebben hen wel goed leren kennen, maar zij weten niets van ons. Mevrouw Groot zegt dat we schatten van meiden

zijn, maar ze kent ons niet. Ze weet bijvoorbeeld helemaal niet uit wat voor gezin ik kom. Ik vind dat overigens geen probleem. Ik begrijp het wel. Ik heb mijn vriendinnen tegen wie ik kan aanpraten. Zij hebben veel minder mensen om zich heen aan wie ze hun verhaal kwijt kunnen.'

Maar Cornelis Kapitein vindt het niet zo vanzelfsprekend dat ouderen alleen hun eigen verhaal vertellen. 'Het doel van het project is juist dat oud en jong elkaar leren kennen. De ouderen horen geïnteresseerd te zijn in de jongeren.' Volgend jaar wil hij ook de ouderen voorbereiden op de ontmoeting met jongeren. 'De oudere deelnemers die het dit jaar goed hebben gedaan wil ik medebewoners laten vertellen over hun ervaringen.' Amber vertelt dat ze een collage van foto's van haarzelf, haar familie en hondje liet zien aan mevrouw

Mevrouw Groot: 'We zijn lekker met de leerlingen naar buiten geweest.'

'Vanochtend om zes uur lag ik al te zingen in bed.'

Als ouderen en hun welzijn centraal staan in de zorg is het belangrijk om hun leefwereld te kennen.

Hoppenbrouwers. 'Toen ze dat zag, was ze meteen geïnteresseerd. Ze begon ook te vertellen over haar eigen hondje dat ze ooit had gehad.'

Een collage is misschien wel een idee voor volgend jaar. Het kan helpen om een gesprek op gang te brengen, oppert Cornelis Kapitein.

Spraakzaam

De studentes vonden het erg gezellig met de twee bewoonsters van De Kievitsbloem. Hoewel het contact eerst wat stroef was, vertelt Amber als ze over de gang van het woonzorgcentrum loopt. 'In het begin waren we alleen met mevrouw Hoppenbrouwers. Ze was heel stil en in zichzelf gekeerd. Het was erg moeilijk om contact met haar te krijgen. Ze is best wel dementerend. Toen mevrouw Groot erbij kwam ging het beter. Zij zorgde ervoor dat ze zich meer ging openstellen en nu is ze heel spraakzaam en maakt ze grappen.' Amber loopt stage bij dementerende ouderen. Ze zag er tegenop om in dit project ook weer met een dementerende te maken te krijgen. 'Maar ik vond het erg leuk. Ik heb echt een klik met mevrouw Hoppenbrouwers. Vooral ook omdat ze zich elke week meer openstelde. Toen we in het bos waren zei ze: "Sta eens stil

Twee meisjes hebben bewoners meegenomen naar kickboksen

en luister. Je hoort alleen de wind en de vogels." Dat vond ik zo mooi.'

Systeem

Volgens Cornelis Kapitein is er een kloof tussen het systeem en de bureaucratie enerzijds en de leefwereld anderzijds. Als voorbeeld noemt hij woonzorgcentra. 'Ouderen mogen er komen wonen maar ze moeten zich aanpassen aan de heersende structuur. Terwijl ouderen en hun welzijn centraal zouden moeten staan en niet het systeem. Als ze centraal staan, is het belangrijk om hun leefwereld te kennen. Dan kun je je van hart tot hart tot die ander verhouden.' Jona Sophie van der Plas en Amber Los hebben veel geleerd van het project. Vooral het feit dat een oudere in een zorgcentrum meer is dan een cliënt. 'Als je weet met wie je te doen hebt, kun je hem beter begeleiden', zegt Amber.

Foto's

Tijdens de ontmoetingen zijn foto's gemaakt door beeldend kunstenaar

Berenice van Woerden. Zij vroeg de koppels naar hun ervaringen. De meest opvallende uitspraken heeft ze bij de foto's gezet. Alle foto's worden tentoongesteld bij het Deltion College en in de vijf deelnemende zorginstellingen. 'Op de dag van de opening gaan de ouderen met de jongeren mee. Op de scootmobiel van het ene naar het andere woonzorgcentrum', lacht Cornelis Kapitein. De foto's van Jong Beleggen zijn in mei nog eens te zien tijdens het bevrijdingsfestival in Zwolle.

Bij het afscheid van de studentes op de kamer van mevrouw Groot krijgen de twee dames een uitnodiging voor de slotbijeenkomst op school waar de ervaringen met elkaar worden gedeeld en de foto's worden getoond. 'Hoe komen we daar?', vraagt mevrouw Hoppenbrouwers. 'Met de bus. U wordt opgehaald. Alles is geregeld', stelt Jona Sophie de dames gerust. ■

Tekst Christel Bos | Foto's Berenice van Woerden en Jona Sophie van der Plas